

VÄLIKYSYMYKSIÄ 3/2003 vp

Maatalouden tukiratkaisut

Eduskunnalle

Suomi sai liittyessään Euroopan unioniin oikeuden maksaa kansallista tukea oman maataloustuotannon ylläpitämiseksi koko maassa. Tämä oikeus kirjattiin liittymissopimuksen artikloihin 141 ja 142.

Pääministeri Matti Vanhasen hallitus neuvoteli kesän ja syksyn 2003 aikana Euroopan unionin komission kanssa Etelä-Suomea koskevan artiklan 141 mukaisen tukiratkaisun. Neuvottelussa hallitus ei saavuttanut itse asettamiaan ja kaikkien poliittisten puolueiden yksimielisesti tukemia keskeisiä tavoitteita. Sitten hallitus hyväksyi komission neuvotteluissa määrittelemät tiukat ehdot.

Hallituksen hyväksymä neuvottelutulos merkitsee sitä, että Suomi varmisti oikeuden maksaa kansallisista varoista tukea vain vuoteen 2007 asti, minkä jälkeen asia on jälleen keskeisiltä osiltaan avoin. Neuvottelutulos johtaa Etelä-Suomessa maatalouden tuotantotukien mittaviin, yhteensä lähes 30 %:n suuruisiin leikkauksiin. Maatalous joutuu tämän vuoksi vakaviin vaikeuksiin Etelä-Suomessa. Lisääntyvät investointituet korvaavat tuotantotukileikkauksia vain osittain ja osalle viljelijöitä. Päinvastoin ne saattavat houkutella sellaisiin investointeihin, joilla ei ole pitkällä tähtäyksellä riittävää kannattavuutta.

Vaikka epäonnistuneet artiklan 141 neuvottelut eivät koskeneet mitenkään artiklaa 142, hallitus suunnittelee leikkauksia myös keskisen ja pohjoisen Suomen viljelijöiden tukiin. Etelä-Suomen maakuntien viljelijöiden lisäksi siis myös Etelä-, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan,

Keski-Suomen, Lapin, Kainuun, Etelä- ja Pohjois-Savon sekä Etelä- ja Pohjois-Karjalan viljelijät ovat menettämässä tuloja hallituksen kylvän leikkauspolitiikan vuoksi.

Maa- ja metsätalousministeri Juha Korkeaojan /kesk julkisuudessa esittämä kanta siitä, että vuonna 2004 leikataan tuotantotukia myös pohjoisella 142-alueella 3 %:lla huolestuttaa perustellusti viljelijöitä. Tämä suunnitelma antaa nimittäin vahvan viitteen siitä, että 142-alueella hallitus aikoo toteuttaa tulevina vuosina kaikki samansuuruiset leikkaukset kuin hallitus joutuu tekemään eteläisellä 141-alueella epäonnistuneiden neuvottelujen vuoksi. Se, kuinka näitä menetyksiä pystytään korvaamaan viljelijöille muilla toimenpiteillä, on edelleen avoinna.

Suomen alkuperäisillä 141-neuvottelutavoitteilla, jotka hallitus ja tuottajajärjestöt sopivat yhdessä, oli tarkoitus vakauttaa Suomen maatalouspolitiikka. Nyt epäonnistuneen 141-ratkaisun, luonnonhaittakorvausjärjestelmän ja ympäristötukijärjestelmän uudistamisen sekä EU:n maatalousreformin toteuttamisen seurauksena maataloutemme on joutumassa erittäin vaikeaan tilanteeseen. Samalla koko kotimainen elintarviketalous kymmeninettuhansine työpaikkoineen vaarantuu koko Suomessa. Myös monet kunnat ajautuvat entistä vaikeampaan asemaan, kun ne menettävät sekä työpaikkoja että verotuloja.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Mihin pikaisiin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen kotimaisen elintarviketalouden tulevaisuuden, maatalouden riittävän kannattavuuden

ja maaseudun elinvoimaisuuden sekä Etelä-Suomen käsittävällä 141-alueella että Väli- ja Pohjois-Suomen käsittävällä 142-alueella?

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2003

Toimi Kankaanniemi /kd
Erkki Pulliainen /vihr
Päivi Räsänen /kd
Bjarne Kallis /kd
Ulla Anttila /vihr
Leena Rauhala /kd
Sari Essayah /kd
Raimo Vistbacka /ps
Timo Soini /ps
Unto Valpas /vas
Jaakko Laakso /vas
Minna Sirnö /vas
Erkki Virtanen /vas
Mikko Kuoppa /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Matti Kauppila /vas
Anne Huotari /vas
Annika Lapintie /vas
Kari Uotila /vas
Suvi-Anne Siimes /vas
Veijo Puhjo /vas
Outi Ojala /vas
Mikko Immonen /vas
Martti Korhonen /vas
Pentti Tiusanen /vas
Matti Kangas /vas
Ben Zyskowitz /kok
Arto Satonen /kok
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Raija Vahasalo /kok
Tuija Nurmi /kok
Juhani Sjöblom /kok
Pekka Kuosmanen /kok

Marja Tiura /kok
Tapani Mäkinen /kok
Leena Harkimo /kok
Lasse Virén /kok
Ahti Vielma /kok
Jari Vilén /kok
Irja Tulonen /kok
Paula Risikko /kok
Martin Saarikangas /kok
Petri Salo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Reijo Paajanen /kok
Jyri Häkämies /kok
Maija Perho /kok
Kalevi Lamminen /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Kaarina Dromberg /kok
Anne Holmlund /kok
Jari Koskinen /kok
Pertti Hemmilä /kok
Suvi Lindén /kok
Esko Kurvinen /kok
Timo Seppälä /kok
Marjukka Karttunen /kok
Jan Vapaavuori /kok
Kimmo Sasi /kok
Lyly Rajala /kok
Heikki A. Ollila /kok
Olli Nepponen /kok
Kari Kärkkäinen /kd
Iivo Polvi /vas
Jyrki Katainen /kok
Jere Lahti /kok